

UCHWAŁA NR XVIII/156/2021
RADY POWIATU W ŻNINIE
z dnia 26 lutego 2021r.

**w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2021 - 2025**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.¹⁾)

uchwala się, co następuje:

§1. Przyjmuje się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Żninie i Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Józefa Błajet

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020r. poz. 956

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Poprzednio opracowany program obowiązywał do dnia 31.12.2020 r. Zachodzi więc konieczność przyjęcia do realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na kolejne lata 2021–2025.

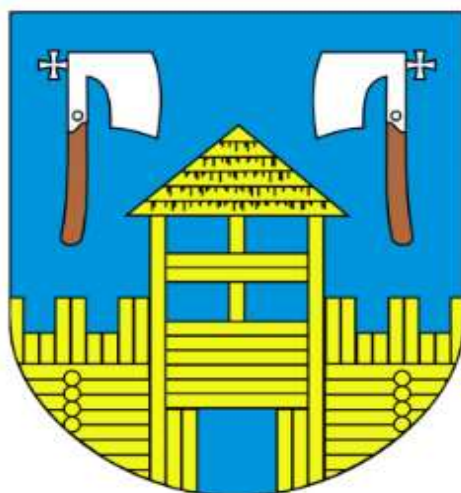
Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

KJ/WW

**Załącznik do Uchwały
Nr XVIII/156/2021
Rady Powiatu w Żninie
z dnia 26 lutego 2021r.**

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2021-2025**

Żnin, 2021 rok

Wstęp

ROZDZIAŁ I. CZĘŚĆ OPISOWA

- 1.1. Główna podstawa prawna w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie
- 1.2. Wprowadzenie
- 1.3. Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy
- 1.4. Adresaci programu
- 1.5. Miejsce realizacji programu
- 1.6. Realizatorzy programu i czas realizacji

ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

- 2.1. Opis problemu. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Żnińskim.
- 2.2. Działania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Żnińskim

ROZDZIAŁ III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

- 3.1. Założenia programowe
- 3.2. Kierunki i cele programu
- 3.3. Beneficjencie programu
- 3.4. Cele strategiczne, adresaci, cele operacyjne, działania, realizatorzy, wskaźniki osiągnięcia celu, termin realizacji działań

ROZDZIAŁ IV. CZĘŚĆ DOTYCZĄCA REALIZACJI PROGRAMU

- 4.1. Zasoby instytucjonalne
- 4.2. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 4.3. Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację programu.

WSTĘP

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Powiatu Żnińskiego.

Opracowanie Programu poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy na terenie Powiatu Żnińskiego. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Żnińskim ma charakter długofalowy.

Działania obejmują lata 2021-2025. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

ROZDZIAŁ I. CZĘŚĆ OPISOWA

1.1. Główna podstawa prawna w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zobowiązuje samorząd powiatowy do tworzenia powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

1. Opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
2. Opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
3. Zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

1.2. Wprowadzenie

Na zjawisko przemocy w rodzinie można patrzeć z różnych punktów widzenia, przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc w rodzinie. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Perspektywa społeczna z kolei, to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym

społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym. Należy więc ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Przemoc domowa może być skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jest także potwornym zagrożeniem. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny, a przecież to najważniejsze środowisko w życiu człowieka. To ona kształtuje osobowość, system wartości, światopogląd, styl i sposób życia. Ogromną rolę w prawidłowym jej funkcjonowaniu mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego.

1.3. Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i osobom stosującym przemoc w rodzinie, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związane z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako: działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.

Przemoc w rodzinie w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to: jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Charakteryzuje się ona specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

1.4. Adresaci programu

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji,

organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

1.5. Miejsce realizacji programu

Obszar Powiatu Żnińskiego.

1.6. Realizatorzy programu i czas realizacji

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Żnińskim na lata 2021– 2025 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: gminne zespoły interdyscyplinarne z terenu Powiatu Żnińskiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu, Komendę Powiatową Policji w Żninie, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych z terenu powiatu, placówki oświatowe z terenu powiatu, przychodnie zdrowia, sądy, kuratorów oraz organizacje pozarządowe.

ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

2.1. Opis problemu. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Żnińskim

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie w 2020 roku przeprowadziło analizę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Żnińskiego. Dane dotyczące zjawiska zebrano od Zespołów Interdyscyplinarnych i dotyczyły lat 2018 i 2019. Z analizy wynika, że Powiat Żniński boryka się z problemem przemocy domowej, jednak jego skala nie jest na rażąco wysokim poziomie.

W roku 2018 na terenie powiatu sporządzono 237 Niebieskich Kart, z kolei w roku 2019 było ich 219. Sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu w roku 2018 było 147, a rok później 113. Najwięcej ww. sprawców przemocy było w gminie Barcin, tj. 60 w roku 2018 i 47 w roku 2019. Do gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wpłynęło odpowiednio w 2018 roku 175 wniosków, a w roku następnym 149. Tu ponownie najwięcej jest ich w gminie Barcin. Zespoły Interdyscyplinarne przesłały również dane liczbowe osób korzystających ze wsparcia psychologicznego w związku z przemocą i wygląda to następująco:

- a) gmina Żnin – 95 osób w roku 2018 i 67 w roku 2019,

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

- b) gmina Rogowo – 16 osób w roku 2018 i 19 w roku 2019,
- c) gmina Gąsawa – 3 osoby w 2018 roku i 3 w roku 2019,
- d) gmina Janowiec Wlkp. – 73 osoby w 2018 roku i 106 w 2019 roku,
- e) gmina Barcin – 32 osoby w roku 2018 i 15 osób w 2019 roku,
- f) gmina Łabiszyn – brak danych.

Osób doznających przemocy – określanych jako „**ofiary przemocy w rodzinie**” - tj. osób, których prawa lub dobra osobiste zostały naruszone przez powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia lub uszczerbek na zdrowiu, w roku 2018 zdiagnozowano 249, z czego 205 kobiet, 24 mężczyzn oraz 20 dzieci. W roku 2019 liczba ta niewiele zmalała, bo było to 230 osób, z czego 182 kobiet, 22 mężczyzn i 26 dzieci.

Najwięcej ofiar przemocy w latach 2018 – 2019 było w gminie Żnin – 142 osoby, a następnie w gminie Barcin – 123 osoby. Podobnie sytuacja przedstawia się jeśli chodzi o liczbę rodzin, u których istnieje podejrzenie przemocy domowej. Najwięcej, bo aż 76 w 2018 roku i 60 w roku 2019 zanotowano w gminie Barcin, potem kolejno gmina Żnin 2018 r. - 42, 2019 r. – 40 oraz gmina Łabiszyn w roku 2018 – 39, następnie w roku 2019 – 24 rodziny.

Ponadto podczas realizacji działań zaplanowanych w ramach Programów Osłonowych „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania w Rodzinie” w latach 2016 – 2020 zauważyć można było, iż na terenie Powiatu Żnińskiego powszechnie obowiązują mity i stereotypy dotyczące przemocy w rodzinie typu:

- a) problemy rodzinne, małżeńskie nie powinny wykraczać poza ściany domu,
- b) ingerencja w sprawy rodzinne stanowi duże zagrożenie fizyczne dla osób ingerujących,
- c) formalna i emocjonalna złożoność relacji rodzinnych sprawia, że zdolność wnikania czy postępowania z rodziną często wykracza poza możliwości instytucji,
- d) proces terapii rodzin należy do trudnych, a część jednostek nie jest przekonana, co do konieczności poddania się takiemu procesowi, dotyczy to zwłaszcza agresora,
- e) przemoc w rodzinie to prywatna sprawa i nikt nie powinien się wtrącać,
- f) przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego,
- g) przemoc jest wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiar,
- h) jeżeli ktoś jest bity to znaczy, że na to zasłużył,
- i) policja nie powinna interweniować w sprawy rodziny,
- j) ofiary przemocy w rodzinie akceptują przemoc,

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**

- k) przyczyną przemocy jest alkohol,
- l) gwałt w małżeństwie nie istnieje,
- m) osoby używające przemocy muszą być chore psychicznie,
- n) gdyby ofiara naprawdę cierpiała odeszłaby od sprawcy,
- o) to był jednorazowy incydent, który się nigdy nie powtórzy.

Wykonując zadania niezbędne do realizacji powyższych Programów, analizując dane oraz przeprowadzając wywiady z rodzinami zagrożonymi lub/i dotkniętymi zjawiskiem przemocy w rodzinie stwierdzono, że dzieci w Powiecie Żnińskim potrzebują pomocy, ze względu na takie kryteria jak:

- **zaniedbanie jako forma przemocy** (powtarzające się lub poważne) - brak opieki i narażanie dziecka na niebezpieczeństwo, w tym na zimno, głód, albo krańcowe ignorowanie obowiązków opiekuńczych, co prowadzi do zakłócenia jego rozwoju, w tym do opóźnienia rozwoju fizycznego bez uwarunkowań organicznych, min. z tego powodu rośnie liczba interwencji sądów w pełnienie władzy rodzicielskiej,
- **przemoc emocjonalna** - szkodliwe oddziaływanie na emocjonalny i behawioralny rozwój dziecka, spowodowane odrzuceniem lub ignorowaniem emocjonalnych potrzeb dziecka,
- **pojawiające się nadużycia seksualne** - włączenie zależnych i niedojrzałych dzieci i nastolatków w aktywność seksualną,
- **alkohol i narkotyki** – alkoholizm i narkomanię w rodzinie należy traktować jako czynnik ryzyka pojawienia się przemocy w rodzinie. Narkomania/zażywanie narkotyków i dopalaczy jest szczególnie widoczna u młodych wiekowo rodziców,
- **oglądanie przemocy domowej** - stwarzanie środowiska, w którym dzieci są świadkami stosowania przemocy lub świadkami skutków przemocy, które ma na nie taki sam wpływ, jak fizyczne i seksualne maltretowanie. Dzieci są często bezpośrednimi świadkami przemocy fizycznej lub psychicznej, bądź dowiadują się o niej pośrednio – słuchając odgłosów walki lub oglądając jej fizyczne skutki w postaci obrażeń i zniszczonego dobytku,
- **wykorzystywanie dzieci**, by kontrolować partnerkę/partnera podczas trwania związku albo po separacji, poprzez manipulowanie małoletnimi,
- **celowe wyrządzanie dziecku krzywdy fizycznej/ bicie dziecka** (ukrywanie i izolowanie dziecka, grożenie, że zrobi mu się krzywdę), jako sposób na krzywdzenie

ofiary i kontrolowanie jej; dzieci bite stają się „mistrzami” w udawaniu, że nic się nie dzieje, w udawaniu, że ich po prostu nie ma - zachowują się cicho, nie zrobią niczego, co zwróciłoby uwagę sprawcy. Z drugiej strony pozostają lojalne wobec sprawcy, co wynika z zależności od rodziców. Dziecko ma w sobie bardzo silny lęk, że jeżeli rodzica zabraknie, to po prostu sobie nie poradzi,

- **przyzwolenie na klapsa** – bardzo mało osób zdaje sobie sprawę z zakazu bicia dzieci, który od 2010 roku funkcjonuje w prawie polskim, uważają bicie za metodę wychowawczą i sądzą w większości przypadków, iż jest to sprawa prywatna rodziców. Badanie środowiska pokazało, że nadal utrzymuje się wysoki poziom akceptacji dla przemocy wobec dzieci, choć jest zróżnicowany w zależności od jej formy. Wyższa akceptacja dotyczy „łagodnych” postaci przemocy wobec dziecka – tzw. klapsów, niższa odnosi się do sytuacji „poważniejszych” określanych jako bicie, lanie,
- **pojawiające się coraz częściej próby samobójcze wśród nastolatków i dzieci młodszych**, spowodowane agresją wśród rówieśników lub w domu, brakiem oparcia ze strony rodziców, niezrozumieniem, upokorzeniem (coraz częściej młodzież mająca po kilkanaście lat lub młodsze dzieci trafiają do psychiatry lub na oddział szpitalny).

2.2. Działania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Żnińskim

Spośród wielu instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy w rodzinie jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy w rodzinie pracownicy tutaj. Centrum współpracują z instytucjami i służbami takimi jak: policja, prokuratura, sądy, kuratorzy, ochrona zdrowia, oświata, ośrodki pomocy społecznej. Realizując założenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020 tutaj. Centrum zorganizowało:

- a) 3 obozy socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin dotkniętych lub/i zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie połączone z zajęciami socjoterapeutycznymi,
- b) poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne - w Mobilnym Punkcie Konsultacyjnym,
- c) 3 kampanie edukacyjne, happeningi przeciwko przemocy, lokalne kampanie przeciw przemocy,
- d) kolportaż ulotek i broszur przeciwko przemocy,

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

- e) 3 spektakle profilaktyczne dotyczące zjawiska przemocy, reagowania na przemoc,
- f) 3 imprezy profilaktyczno – edukacyjne promujące zdrowy styl życia oraz rodzinę bez przemocy,
- g) czynny udział w ogólnoswiatowej koalicji na rzecz przeciwdziałania krzywdzie i przemocy wobec dzieci i młodzieży, jako partner Fundacji „po DRUGIE”.

Działania te wskazały, że niezmiernie ważne jest zintensyfikowanie działań pomocowych skierowanych do rodzin dotkniętych lub/i zagrożonych zjawiskiem przemocy. Powodem tego jest fakt, iż skala przemocy domowej, jako zjawiska zachodzącego w środowisku zamkniętym, jest niezwykle trudna do oszacowania. Składa się na to wiele przyczyn, poczynając od braku udziału osób trzecich, oporu osób dotkniętych przemocą przed wyjawieniem sytuacji na zewnątrz ze względu na uwarunkowania społeczne, obawy przed rozpadem związku, przed zachowaniem sprawcy. Działania służące udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej przyczyniają się do poprawy sytuacji większości osób dotkniętych przemocą, uczestniczących w procedurze Niebieskiej Karty, ale są jeszcze zbyt mało skuteczne w doprowadzaniu do trwałego ustania przemocy. Wynika to przede wszystkim z ograniczonych możliwości odizolowania sprawców przemocy od osób krzywdzonych, niewystarczającej pomocy specjalistycznej oraz braku skutecznych metod w zakresie nakłaniania sprawców do udziału w procedurze. Wsparcie zapewniane osobom doznającym przemocy jest niewystarczające. Samo poradnictwo socjalne to zbyt mało, a często brak możliwości dojazdu do specjalistów stanowi barierę nie do przejścia. Brak grup wsparcia, warsztatów specjalistycznych i dostępu do specjalistów z zakresu przemocy uniemożliwiają kompleksową pomoc. Najsłabszą jednak stroną systemu jest brak możliwości oddziaływania na sprawców przemocy. Niewielki odsetek sprawców uczestniczy w przygotowanych dla nich planach pomocy.

Na podstawie wykonanej diagnozy stwierdzić można, iż w Powiecie Żnińskim konieczna jest realizacja następujących działań, tj.:

- działania profilaktyczne na terenie powiatu powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny, nie powinny się one ograniczać jedynie do środowiska szkoły – uczniów i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty,
- istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Powiatu Żnińskiego, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy

podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemu przemocy domowej zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucji,

- należy prowadzić działania edukacyjne oraz kampanie i happeningi, których celem jest upowszechnianie wiedzy odnośnie problemu przemocy, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem,
- rekomenduje się zwracanie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z występowaniem przemocy w rodzinie na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej,
- rekomenduje się kampanie społeczne zachęcające do reagowania na przemoc oraz nawiązanie współpracy z służbą zdrowia w celu usprawnienia procedury „Niebieskiej Karty”,
- rekomenduje się przeprowadzanie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych do rodziców, które mogłyby uświadomić różnice między przemocą a konfliktem rodzinnym oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy w rodzinie,
- rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu, podział obowiązków, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych,
- rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach przeciwdziałania przemocy, agresji oraz rozwiązywaniu konfliktów między uczniami, działania edukacyjne zwiększające świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych,
- rekomenduje się przeprowadzanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin dotkniętych bądź zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie, celem zwiększenia świadomości gdzie można szukać pomocy w przypadku, gdy jest się ofiarą przemocy domowej i tym samym zwiększenia poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości,

- wskazane jest przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli w ramach pomocy krzywdzonym uczniom oraz procedury „Niebieskiej Karty” w szkole.

ROZDZIAŁ III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

3.1. Założenia programowe

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Żnińskim na lata 2021-2025 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa. Podstawą działań systemowych są założenia, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu. Najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna.

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim systemowego, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy w rodzinie. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami dotkniętymi przemocą jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc w rodzinie. Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie a także spowoduje, że

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**

osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

3.2. Kierunki i cele programu

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

l.p.	Cele programu	Kierunki programu
1.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.	Dążenia do opracowania pełnej diagnozy zjawiska przemocy na terenie Powiatu Żnińskiego poprzez analizę sprawozdań z instytucji świadczących pomoc w zakresie przemocy w rodzinie.
2.	Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	Tworzenie strategii interwencyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3.	Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Żnińskim.	Budowanie systemu wsparcia dla osób uwikłanych w sytuację przemocy w rodzinie.
4.	Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.	Kształtowanie właściwych postaw w społeczności lokalnej wolnych od przemocy: działania edukacyjne, działania profilaktyczne, działania informacyjne.
5.	Zapobieganie stosowaniu przemocy poprzez oddziaływania psychologiczno-terapeutyczne,	Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

zajęcia warsztatowe na osoby
stosujące przemoc w rodzinie.

Źródło: Opracowanie własne PCPR Żnin

3.3. Beneficjenci programu

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwięzonym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów. Program kierowany jest do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

3.4. Cele strategiczne, adresaci, cele operacyjne, działania, realizatorzy, wskaźniki osiągnięcia celu, termin realizacji działań

Cel strategiczny 1

Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Cele operacyjne do celu strategicznego nr 1	Działania do celu operacyjnego	Adresaci	Termin realizacji działań
Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- prowadzenie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie. - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym	osoby uwięzlane w sytuację przemocy w rodzinie, przedstawiciele instytucji biorących udział w przeciwdziałaniu przemocy, społeczeństwo	zadanie stałe, realizowane corocznie

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**

Współpraca na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<p>przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.</p> <ul style="list-style-type: none">- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym		
	<ul style="list-style-type: none">- współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom.- wspólne szkolenia, konferencje w celu wymiany doświadczeń, forum.- wymiana doświadczeń, współpraca z instytucjami i organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
	<p>Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Powiatu Żnińskiego</p>	<ul style="list-style-type: none">- prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie.- zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Żnińskiego w celu diagnozowania skali zjawiska i monitorowania zmian.- diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie,- badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą	

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

Źródło: Opracowanie własne PCPR Żnin

Realizatorzy celu strategicznego 1.

Jednostki działające na terenie Powiatu Żnińskiego:

- gminne zespoły interdyscyplinarne, ośrodki pomocy społecznej, Komenda Powiatowa Policji w Żninie, Sąd Rejonowy w Żninie, Prokuratura Rejonowa w Żninie, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe oraz organizacje pozarządowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 1.:

- liczba spotkań zespołu,
- liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty,
- liczba powołanych grup roboczych,
- dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy,
- liczba opracowanych diagnoz,
- liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 1: Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 2

Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie i świadków przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne do celu strategicznego nr 2	Działania do celu operacyjnego	Adresaci	Termin realizacji działań
Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy	<ul style="list-style-type: none">- poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne, socjoterapeutyczne.-organizowanie grup wsparcia, warsztatów, poradnictwa grupowego.- interwencja kryzysowa.- realizacja programów terapeutycznych, osłonowych dla	osoby dotknięte przemocą i świadkowie przemocy	zadanie stałe, realizowane corocznie

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**

	osób dotkniętym przemocą w rodzinie, - realizacja procedury „Niebieskiej Karty”, - udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub/i rodzinom dotkniętym przemocą, - zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom, - organizowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy,		
--	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne PCPR Żnin

Realizatorzy celu strategicznego 2:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie, gminne zespoły interdyscyplinarne, sądy, kuratorzy sądowi, ośrodki pomocy społecznej, Komenda Powiatowa Policji w Żninie, prokuratury, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe oraz organizacje pozarządowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 2:

- liczba porad udzielonych osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą,
- liczba osób objętych poradnictwem, pomocą i wsparciem,
- liczba zorganizowanych grup wsparcia i warsztatów,
- liczba interwencji kryzysowych,
- liczba programów terapeutycznych i osłonowych,
- liczba uczestniczących w programach,
- liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty,
- liczba rodzin, w których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty,
- liczba osób dorosłych lub rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia,
- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie,
- liczba dzieci biorących udział w obozach socjoterapeutycznych,

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 2: Zadanie stałe, realizowane corocznie.

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**

Cel strategiczny 3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Żnińskim

Cele operacyjne do celu strategicznego nr 3	Działania do celu operacyjnego	Adresaci	Termin realizacji działań
Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności. - dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie - wydanie i rozpowszechnianie informatorów. - umieszczenie informacji na stronach internetowych 	dzieci i młodzież, osoby dorosłe, społeczność lokalna	zadanie stałe, realizowane corocznie
Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Powiatu Żnińskiego wobec zjawiska przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> - udział w kampaniach społecznych, happeningach, spotkaniach, wydarzeniach na temat przemocy w rodzinie. - współpraca z mediami (prasa, telewizja) w zakresie propagowania zachowań bez przemocy oraz zmiany postrzegania zjawiska przemocy w rodzinie. - opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych z zakresu umiejętności społecznych oraz przemocy w rodzinie. - opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy 		

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**

Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy			
	- prowadzenie, inicjowanie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy. - prowadzenie programów i warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców		

Źródło: Opracowanie własne PCPR Żnin

Realizatorzy celu strategicznego 3:

Gminne zespoły interdyscyplinarne, sądy, kuratorzy sądowi, ośrodki pomocy społecznej, Komenda Powiatowa Policji w Żninie, prokuratury, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe oraz organizacje pozarządowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 3:

- liczba rozkolportowanych ulotek i broszur,
- nakład informatorów,
- liczba kampanii społecznych, spotkań i wydarzeń prowadzonych na terenie Powiatu Żnińskiego,
- liczba osób biorących udział w ww. działaniach,
- liczba programów, artykułów w mediach dotyczących zjawiska przemocy,
- ilość przeprowadzonych zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy itp., ilość warsztatów doskonalenia umiejętności społecznych itp.,
- liczba osób biorących udział w ww. działaniach.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 3: Zadanie ciągłe, realizowane corocznie.

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**

Cel strategiczny 4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej

Cele operacyjne do celu strategicznego nr 4	Działania do celu operacyjnego	Adresaci	Termin realizacji działań
<p>Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia Interwencji Kryzysowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia resortowe. - szkolenia interdyscyplinarne z zakresu przeciwdziałania przemocy, - organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skutecznego radzenia sobie ze stresem, superwizji 	<p>wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska tworzące system</p>	<p>zadanie stałe, realizowane corocznie</p>
<p>Konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja i przeprowadzanie konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. - uczestnictwo w konferencjach i seminariach 		

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**

zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie			
--	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne PCPR Żnin

Realizatorzy celu strategicznego 4:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie, ośrodki pomocy społecznej, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 4:

- liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie,
- liczba uczestników szkoleń, liczba zorganizowanych konferencji i seminariów,
- liczba uczestników konferencji i seminariów.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 4: Zadanie stałe.

Cel strategiczny 5. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie

Cele operacyjne do celu strategicznego nr 5	Działania do celu operacyjnego	Adresaci	Termin realizacji działań
Działania psychologiczno-terapeutyczne	- poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych. - stosowanie procedury Niebieskiej Karty przez uprawnione podmioty	osoby dotknięte przemocą i świadkowie przemocy, osoby stosujące przemoc	zadanie stałe, realizowane corocznie.

Źródło: Opracowanie własne PCPR Żnin

Realizatorzy celu strategicznego 5:

Gminne zespoły interdyscyplinarne, sądy, ośrodki pomocy społecznej, Komenda Powiatowa Policji w Żninie, prokuratury, kuratorzy, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 5:

- liczba udzielonych porad,
- liczba programów,
- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie objętych programami,
- liczba sporządzonych formularzy Niebieskich Kart przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,
- liczba spraw zakończonych,
- liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie itp.

Termin realizacji działania celu strategicznego nr 5: Zadanie realizowane corocznie.

ROZDZIAŁ IV. CZĘŚĆ DOTYCZĄCA REALIZACJI PROGRAMU

3.3. Zasoby instytucjonalne

Bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zajmuje się sieć instytucji: ośrodki pomocy społecznej, Komenda Powiatowa Policji w Żninie, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, prokuratury, placówki oświatowe, przychodnie zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, sądy – kuratorzy zawodowi i społeczni, organizacje pozarządowe, inne zainteresowane instytucje. Prawie wszystkie wymienione podmioty wchodzi w skład Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych działających na terenie Powiatu Żnińskiego.

3.4. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Najważniejszymi potrzebami niezbędnymi w realizacji programu będą:

- a) prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- b) stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur i monitorowanie przemocy w rodzinie,
- c) wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- d) stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, edukacja społeczna,
- e) miejsca schronienia w związku z przemocą domową.

3.5. Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację programu

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o coroczną sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie do dnia 31 marca każdego roku przedkłada Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności tut. Centrum, w tym realizacji działań dotyczących przeciwdziałaniu przemocy.

Program finansowany będzie ze środków budżetu jednostek działających w obszarze pomocy społecznej na terenie Powiatu Żnińskiego, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.